

Sygn. akt II Co 2917/19

POSTANOWIENIE

Dnia 13 listopada 2019 r.

Sąd Rejonowy Poznań Stare Miasto w P., Wydział II Cywilny w składzie:

Przewodniczący: sędzia Krzysztof Jankowiak

po rozpoznaniu w dniu 13 listopada 2019 r. w Poznaniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku W. J.

o zwolnienie od kosztów postępowania egzekucyjnego

postanawia

wniosek oddalić.

K. J.

UZASADNIENIE

Dłużnik W. J. wniósł o zwolnienie od kosztów postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez komornika Z. G. w sprawie Km 389/17. Stwierdził, że wysokość jego emerytury nie pozwala na pokrycie kosztów komorniczych.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 102 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych zwolnienia od kosztów może domagać się osoba, która nie jest w stanie ich ponieść bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny. W myśl przy tym art. 771 kpc zwolnienie od kosztów sądowych, przyznane stronie przez sąd w postępowaniu rozpoznawczym lub z którego strona korzysta z mocy ustawy, rozciąga się także na postępowanie egzekucyjne.

Celem instytucji zwolnienia od kosztów jest zapobieżenie sytuacji, w której ktoś nie będzie mógł dochodzić swoich praw z powodu trudnej sytuacji materialnej. Zwolnienie od kosztów sądowych jest więc przede wszystkim przeznaczone dla powodów oraz wnioskodawców, wierzycieli. Oczywiście niewykłuczone jest stosowanie instytucji zwolnienia od kosztów wobec innych podmiotów biorących udział w postępowaniu. Zawsze jednak dotyczy to sytuacji, w której ktoś podejmuje działania wymagające uiszczenia kosztów – np. składa wniosek o opinię biegłego i musi uiścić zaliczkę, składa zażalenie i musi zapłacić opłatę. Jak jednak widać, tego typu sytuacje dotyczą przede wszystkim postępowania rozpoznawczego, w nim bowiem nie tylko powód czy wnioskodawca, ale również inne strony postępowania składają rozmaite wnioski, których konsekwencją jest powstanie kosztów.

Inaczej jest w postępowaniu egzekucyjnym. Tutaj stroną czynną jest niemal wyłącznie wierzyciel, sytuacje w których dłużnik składa wnioski powodujące powstanie kosztów, są zupełnie wyjątkowe. Nie jest całkowicie wykluczone zwolnienie dłużnika od kosztów egzekucji, ale będzie ono miało miejsce w takich sytuacjach, których nieuiszczenie kosztów spowodowałoby nie podjęcie jakichś działań wnioskowanych przez dłużnika.

Nie o takiej sytuacji jest mowa w niniejszej sprawie. Dłużnik wnosi o zwolnienie od kosztów egzekwowanych od niego przez komornika. Nie ma więc sytuacji, w której uiszczenie kosztów warunkowałoby podjęcie jakichś czynności wnioskowanych przez dłużniczkę. Przeciwnie – jest normalna egzekucja, w toku której ustala się jej koszty i egzekwuje je wraz z egzekwowanym świadczeniem. „Przyznane dłużnikowi w postępowaniu egzekucyjnym zwolnienie od kosztów

egzekucji nie mogłoby – rzecz jasna – sięgać dalej niż zwolnienie od kosztów sądowych przyznane w postępowaniu rozpoznawczym, które z mocy art. 771 k.p.c. rozciąga się na postępowanie egzekucyjne prowadzone przez komornika. Nie mogłoby to być przy tym zwolnienie od opłat egzekucyjnych, ponieważ dłużnik w postępowaniu egzekucyjnym tych opłat nie uiszcza, lecz jest jedynie osobą, na której spoczywa ich finansowy ciężar” (uchwała Sądu Najwyższego z 28 kwietnia 2005 r. w sprawie III CZP 22/05).

Nie ma więc żadnych podstaw do zwolnienia dłużnika od kosztów komorniczych. Nie jest taką podstawą w szczególności trudna sytuacja materialna dłużnika. W bardzo wielu postępowaniach egzekucyjnych sytuacja materialna dłużników jest trudna, ona właśnie jest powodem powstania długów i prowadzenia egzekucji. Gdyby w takiej sytuacji było możliwe zwolnienie od kosztów, egzekucja kosztów egzekucyjnych stałaby się wyjątkiem.

Natomiast wskazać należy na możliwość obniżenia opłaty przez sąd (art. 49 ust. 7 mającej zastosowanie w niniejszej sprawie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji). Oznacza to, że co do zasady opłata egzekucyjna musi być poniesiona przez dłużnika zawsze, a jedynie w przewidzianych prawem przypadkach, wśród których jest sytuacja majątkowa dłużnika, można ją zmniejszyć. O obniżenie opłaty można wnosić dopiero wówczas, gdy opłata zostanie ustalona postanowieniem. Tak się nie stało w sprawie, której dotyczy wniosek, bo sprawa ta jeszcze się toczy. Instytucja obniżenia opłaty potwierdza również, że zwolnienie od kosztów nie dotyczy dłużników (z wyjątkami wskazanymi powyżej) – gdyby dotyczyło, ten przepis nie byłby potrzebny.

Biorąc to wszystko pod uwagę wniosek należy oddalić.

K. J.